ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ସୁଭାଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଜାନୁଆରୀ 23, 2004

[ଡୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ ଏବଂ ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଫୌଜଦାରୀ ଆଇନ:

ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860- ଧାରା 34; 141; 148; ଏବଂ 302- ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା 5 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି- ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଥିବା ଅସଙ୍ଗତି, ଯାହା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଠନ ହୋଇଥିବା ନେଇ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁଇଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଧାରା 302/34 ଅଧୀନଆର ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବାକି ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗରୁ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି- ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ- ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି, ନଥିରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କରିବାର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା- ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସନ୍ଦେହଜନକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ବିଷୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ- ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ଆବେଦନରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଅଧସ୍ତନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମତ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା- ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା- ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973- ଧାରା 162 (2), ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860- ଧାରା 149- ଅପରାଧ- ସମ୍ବିଧାନ- ନୀତି, ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973/ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 162 (2), ବ୍ୟାଖ୍ୟା/ଧାରା 145- 'ବାଦ ଦେବା'- ବିରୋଧାଭାଷ ସୃଷ୍ଟି- ବିଷୟର- ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଥିଲେ; ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆର୍. ଏନ୍. ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ମୃତ ଆର୍. କେ. ଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚାଲେ । ଘଟଣା ପୂର୍ବରୁ ଦୁଗ୍ଧ ସମବାୟ ନିର୍ବାଚନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅପରାଧିକ ମାମଲା, ଦୁଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଶତ୍ରୁତାର କାରଣ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଜନ ଅନୁଯାୟୀ, ଘଟଣା ଦିନ, ଆରଏନ୍ ଆରକେ ଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉସ୍କାଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଏସଏଲ୍ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲା ଯାହା ମୃତକଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଥିଲା । ମୃତକଙ୍କ ଉପରକୁ ଏମଆର୍ ଦ୍ୱାରା ଆଉ ଏକ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କାନ୍ଥରେ ବାଜିଥିଲା । ଏକାଧିକ ଆଘାତ କାରଣରୁ ମୃତକଙ୍କ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ର ଧାରା 149 ସହିତ ପାଠ କରାଯାଉଥିବା ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜୀବନ

କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ । ଏସଏଲ୍ ଏବଂ ଏମଆର୍ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **27** ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା **148** ଏବଂ ଏହାର ଧାରା **302/149** ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି **।ହାଇକୋର୍ଟ** ପୁନଶ୍ଚ, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **27** ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗରୁ ଏସଏଲ୍ ଏବଂ ଏମଆର୍ ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଇପିସିର ଧାରା **302/149** ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଆଇପିସିର ଧାରା **302/34** ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏସ.ଲ୍ ଏବଂ ଏମଆର୍ ଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ, ପ୍ରଥମ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ, ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ପାରିତ କରିବାରେ ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି କାରଣ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଏକାଠି ହେବା ପରେ, ଅପରାଧ କରିବାର ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ମୃତକଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ; ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମୃତକଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହିପରି, ଆଇପିସିର ଧାରା **302/149, 148** ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ରକ୍ଷଣୀୟ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସେଠାରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଠନ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଆଇପିସିର ଧାରା **149** ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ମାମଲା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏସଏଲ ଏବଂ ଏମଆରଙ୍କୁ ଧାରା **302/34** ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି; ପିଡବ୍ଲୁ **1,** ପିଡବ୍ଲୁ **5** ଏବଂ ପିଡବ୍ଲୁ **10** ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରିନାହାଁନ୍ତି; ଅପରପକ୍ଷରେ ପିଡବ୍ଲୁ **3,** ପିଡବ୍ଲୁ **4** ଏବଂ ପିଡବ୍ଲୁ **8** ପୋଲିସ ନିକଟରେ ଏଭଳି କୌଣସି ବୟାନ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି; ଯେ ସିଆରପିସିର ଧାରା **162 (2)** ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଲେ, ପିଡବ୍ଲୁ **3, 4** ଏବଂ **8** ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏଭଳି 'ତ୍ରୁଟି' ବିରୋଧାଭାଷ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ: **1.1.** ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା **149** ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅପରାଧର ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ହେଉଛି ବେଆଇନ ସମାବେଶର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ସଭାରେ ସାମିଲ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧାରଣ ହେବା ଉଚିତ୍, ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିବେ ଏବଂ ସେଥିରେ ସହମତ ଥିବେ । ଏହା ସହିତ, ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଏକ ସାଧାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି, ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆକ୍ରମଣ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ପୂର୍ବ ସମ୍ମତି କିମ୍ବା ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ, ଅପରାଧ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଅନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିକଶିତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ସେଠାରେ ପୂର୍ବ-ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡେନାହିଁ ।

1.2. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରାୟରେ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା **149** ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ କେବଳ ଏମଆର୍ ଏବଂ ଏସଏଲ୍, ମୃତକଙ୍କ ହତ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ ତେଣୁ, ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କୌଣସି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

1.3. ନଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **5** ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **10,** ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ କଥିତ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରିନଥିଲେ । ଏହା ଆହୁରି ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **3,** ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **4** ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **8** ପୋଲିସ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।ଏହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **3,** ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **4** ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. **8** ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଏହି ତ୍ରୁଟି ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହା ଏକ ବିରୋଧାଭାଷ ଭାବରେ ଗଣାଯିବ । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ଅସ୍ତ୍ରର ପ୍ରକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିରେ ବିରୋଧାଭାସ ରହିଛି । ଆହୁରି, ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ହତ୍ୟା ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକ ଦଳଗତଭାବେ ଯିବେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଚିତ୍କାର କରିବେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ଆରଏନ୍ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରୁ ପ୍ରାୟ **120** ଫୁଟ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ମୃତକଙ୍କୁ ଗୁଳି ମରାଯାଇଥିଲା । କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବନ୍ଧୁକ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ତାହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ହାତରେ କେବଳ ଏକ ଲାଠି ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ଏହା ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ତହସିଲଦାର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, ଏଆଇଆର୍ **(1959)** ଏସସି **1012,** ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.1. ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୋଧରେ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରିବା ସମୟରେ, ଯଦି ଅଧସ୍ତନ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତାହା ଦୁଇଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯଦି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ଉକ୍ତ ରାୟକୁ ବଦଳାଇବା ବୁଦ୍ଧିମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜା ରାମ, **[2003] 8** ଏସସିସି **180**; *ଚାଣକ୍ୟ ଧିବର (ମୃତ) ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ,* **(2003) 10** ସ୍କେଲ **883,** *ବଚ୍ଚୁ ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ନରେଶ ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **(2003) 10** ସ୍କେଲ **932** ଏବଂ *ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମବାବୁ ଖାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **(2004) 1** ସ୍କେଲ୍ **11,** ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2.2. ଅଭିଯୋଜନର ମାମଲାରେ ଅନେକ ଅସଙ୍ଗତି ରହିଛି ।ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସନ୍ଦେହଜନକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମତ ଅଟେ ।ଥରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ କେତେକ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବାସ୍ତବ ଦିଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଜନର ମାମଲା ସନ୍ଦେହଜନକ, ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇପିସିର ଧାରା **302/34** ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ଏହି ଅପରାଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅଭିପ୍ରାୟ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ନଥିରେ କିଛି ନାହିଁ ।

ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ରାୟର ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଏକ ନୂତନ ମାମଲା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 961/1997

15.5.97ରେ ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡି. ବି. ସିଆରଏଲ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା320/1987 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ସୁଶୀଲ କୁମାର ଜୈନ, ସୁଶ୍ରୀ ରୁଚି କୋହଲି ଏବଂ ଏଚ୍. ଡି. ଥାନଭି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଉମା ଦତ୍ତ, ତାରା ଚନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା, ସୁଶ୍ରୀ ନୀଲମ ଶର୍ମା, ସୁଶ୍ରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ଗୋସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଏନ୍. ଅନ୍ନପୂରାଣୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏସ୍. ବି. ସିହ୍ନାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା । ଏହି ଆବେଦନରେ, ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିବି ଅପରାଧିକ ସଂଖ୍ୟା 320/87 ମାମଲାରେ 15 ମଇ, 1997 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେହି ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ଆଇନର ଧାରା 148 ସହିତ ପାଠକରାଯାଉଥିବା ଧାରା 148 ଏବଂ 302 ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ଅଭିଯୋଗରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କ ସହ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ଆଇନର ଧାରା 149 ସହିତ ପାଠକରାଯାଉଥିବା ଧାରା 148 ଏବଂ 302 ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଧାରା 149 ସହିତ ପାଠକରାଯାଉଥିବା ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ କରିଥିବା ଏକ କଥିତ ଅପରାଧରେ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ କରିଥିବା ଏକ କଥିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆହୁରି ଏକ ବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାରାଦଣ୍ଡ ସହିତ 500/- ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦୁଇ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଛଅ ମାସର ସଶ୍ରମ କାରାବାସ ସହିତ 400/-ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ, କାନୱାରପୁରା ତହସିଲରେ ଦୁଇଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଥିଲେ; ଗୋଟିଏ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ମୃତ ରାମ କୁମାରଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚାଲୁଥିଲା ।**ଅଭିଯୋଗ** ଅନୁଯାୟୀ, ଘଟଣାର ଏକ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ, ଦୁଗ୍ଧ ସମିତିର ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । 6.6.1986 ମସିହା ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 7 ଟା ସମୟରେ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଆତ୍ମା ରାମ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.10 ବ୍ରିଜଲାଲ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ରାମନାରାୟଣ ଏବଂ ରାଜାରାମ, ବ୍ରିଜଲାଲଙ୍କ ଘରର ଚୌକିରେ ବସିଥିଲେ । ସେମାନେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସରପଞ୍ଚ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ଘରୁ ବାହାରି ଆସୁଥିବା ଦେଖିଥିଲେ । ରାମନାରାୟଣ, ମଣିରାମ ଏବଂ ଶଙ୍କରଲାଲ ବନ୍ଧୁକ, ସୁଭାଷ ଲାଠି ଏବଂ ମନୋହର ପିସ୍ତଲ ଧରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସେମାନେ ହଂସରାଜଙ୍କ ଘର ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ । ଶଙ୍କରଲାଲ 12 ବୋରର ବନ୍ଧୁକ ଧରି ହଂସରାଜଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଉକ୍ତ ଘରର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ, ରାମକୁମାରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ରାମନାରାୟଣ

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉସକାଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ଶଙ୍କରଲାଲ ଏକ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ଯାହା ରାମକୁମାରଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଥିଲା । ଗୁଳି ମଣିରାମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାମକୁମାରଙ୍କ ଉପରକୁ ଆଉ ଏକ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କାନ୍ଥରେ ବାଜିଥିଲା । ମନୋହର ମଧ୍ୟ ଗୁଳି ଚଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏକାଧିକ ଆଘାତ କାରଣରୁ ରାମକୁମାରଙ୍କର ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ।ଅପରାଧ ଘଟାଇବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ, ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀର ହୋଇଥିବା ଏବଂ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବା ଯେଉଁଥିରେ କଥିତ ଭାବେ ରାମନାରାୟଣ ଜିତିଥିଲେ, ଯାହାକି, ଘଟଣାର ପ୍ରାୟ 25 କିମ୍ବା 26 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଘଟିଥିବା ଏକ ଘଟଣା ସହ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କ୍ରିଷ୍ଣା, ପୁସାରାମ ମେଘୱାଲଙ୍କ ଘରେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ କ୍ରିଷ୍ଣା ଓ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 376 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲା ରୁଜୁ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଠି ରାମରତନ ଏବଂ ମୃତ ରାମକୁମାର, ପୁସାରାମଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଘଟଣାର ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପରେ ଶଙ୍କରଲାଲଙ୍କ ଭାଇ ହନୁମାନ, ପୁସାରାମଙ୍କୁ ଭେଟି ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରେ ତାଙ୍କୁ ମୃତ ରାମକୁମାର, ପୃଥ୍ୱୀ ଏବଂ ରାମରତନ କାବୁକରି ପୋଲିସକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତରେ, ଅଭିଯୋଜନ ଦ୍ୱାରା 13 ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଉଭୟ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 148 ଏବଂ ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଯାହାକି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିବା ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ଆଇନର ଧାରା 148 ଏବଂ ଏହାର ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ଉଭୟ ଅଭିଯୋଗରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଧାରା 302/34 ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରାୟରେ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତିର ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ମନୋହର ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକରେ ଗୁଳି ଚଳାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ, କାରଣ ତାହା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଓ ଗୁଳି ଚାଳନା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବିବରଣୀ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନଶ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଉତ୍ତରଦାତା, ରାମକୁମାର କିମ୍ବା ରାମରତନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହାଁନ୍ତି । ରାମକୁମାରଙ୍କୁ ଆଘାତ ଲାଗିବା ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ରାମନାରାୟଣ ଘଟଣାସ୍ଥଳରୁ ପ୍ରାୟ 120 ଫୁଟ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଏକ ବନ୍ଧୁକ ସହିତ ସଶସ୍ତ୍ର ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା । ସୁଭାଷଙ୍କ ହାତରେ କେବଳ ଏକ ଲାଠି ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ । ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ କେବଳ ମଣିରାମ ଏବଂ

ଶଙ୍କେରିଆଲ୍, ରାମକୁମାରଙ୍କ ହତ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ, ତେଣୁ, ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କୌଣସି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ପ୍ରଥମ ସୂଚନାଦାତା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୈନ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଏକ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି, ପିଡବ୍ଲୁ 3 ରାମରତନ, ପିଡବ୍ଲୁ 4 ଗୋପାଳ, ପିଡବ୍ଲୁ 1 ଆତ୍ମାରାମ, ପିଡବ୍ଲୁ 5 ରାମନାରାୟଣ, ପିଡବ୍ଲୁ 8 ରାମନାରାୟଣ ଏବଂ ପିଡବ୍ଲୁ 10 ବ୍ରିଜଲାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ: ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ କେବଳ ବନ୍ଧୁକ, ଲାଠି ଏବଂ ପିସ୍ତଲରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇନଥିଲେ, ବରଂ ସେମାନେ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ଘରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ମୃତକଙ୍କ ଘର ଅଭିମୁଖେ ଯାଇଥିଲେ, କିଛି ସମୟ ପରେ, ସେମାନେ ଏକ ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପୃଥକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ରାମନାରାୟଣ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖୁଣ୍ଟ ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧ କରିବାକୁ ଉସୁକାଇଥିଲେ, ଯାହାପରେ ମଣିରାମ ଦୁଇନଳିଆ ବନ୍ଧୁକ ଧରି ଗଳିରୁ ବାହାରି ଦୁଇଥର ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ମୃତକଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିଥିଲା; ସେହିପରି ଶଙ୍କରଲାଲ ନିଜ ବନ୍ଧୁକରୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ ଯାହା ରାମକୁମାରଙ୍କ ଶରୀରର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବାଜିଥିଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୈନ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 141 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରାବଧାନ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଲେ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ରାମକୁମାରଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ, ତେଣୁ, ଧାରା 302/149 ଏବଂ ଧାରା 148 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପିଡବ୍ଲୁ 3 ରାମରତନ, ପିଡବ୍ଲୁ 4 ଗୋପାଳ , ପିଡବ୍ଲୁ 1 ଆତ୍ମା ରାମ, ପିଡବ୍ଲୁ 5 ରାମନାରାୟଣ, ପିଡବ୍ଲୁ 8 ରାମନାରାୟଣ ଏବଂ ପିଡବ୍ଲୁ 10 ବ୍ରିଜଲାଲ ଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ, ସେମାନେ କେବଳ ଏଥିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ବରଂ ନିଜ ନିଜର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ, ଯାହାକି ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ସେମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ।

ଏହାର ବିପରୀତରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଉମା ଦତ୍ତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାମଲା ଗଠନ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ମଣି ରାମ ଏବଂ ଶଙ୍କରଲାଲଙ୍କୁ ଧାରା 302/34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମଣିରାମଙ୍କ ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଶଙ୍କରଲାଲ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ନଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 10 ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉସକାଇବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା; ଯେତେବେଳେ କି ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ପୋଲିସ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି କୌଣସି ବିବୃତି ଦେଇନଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଛି ।ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 162 (2) ରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ

ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ବିଷୟ 'ବାଦ୍ ପଡ଼ିବା' ମଧ୍ୟ 'ବିରୋଧାଭାଷ' ସୃଷ୍ଟି ଭାବରେ ଗଣାଯାଇପାରେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ପୂର୍ବୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 କିମ୍ବା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ଙ୍କର ଧ୍ୟାନ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ପୋଲିସ ନିକଟରେ ଦେଇଥିବା ବୟାନରେ ଥିବା 'ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିବା ତଥ୍ୟ' ଆଡ଼କୁ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇଛି ।

ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଯୋଜନର କାହାଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ଥିଲା କାରଣ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ସେମାନେ ଏହି ଘଟଣାକୁ ଦୂରରୁ ଦେଖିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଘର ପରସ୍ପର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ରହିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଘରର କାନ୍ଥ ଛଅ-ସାତ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାରୁ ଶଙ୍କରଲାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଗୁଳି ଚାଳନାକୁ ଦେଖିବା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା 149 ର ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦରେ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ଏକ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ।ଏକ ବେଆଇନ ଜନସମାବେଶ ଗଠନ କରିବା ଏବଂ ସେଥିରେ ସାମିଲ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାକି ଏକ ଅପରାଧ ଅଟେ ।

ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 141 'ବେଆଇନ ସମାବେଶ' କୁ ପାଞ୍ଚ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମାବେଶ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ, ଯଦି ସମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ସମାନ ହୁଏ ଯେପରିକି, କୌଣସି ଅପକର୍ମ କିମ୍ବା ଅପରାଧିକ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପରାଧ କରିବା ।

ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 149 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧର ସାର ହେଉଛି ସମାବେଶ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅପରାଧର ଗଠନ ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସମାବେଶ କରାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧାରଣ ହେବା ଉଚିତ, ଅର୍ଥାତ୍, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏହା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏଥିରେ ସହମତ ହେବା ଉଚିତ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି, ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଯୋଜନା ବା ଭାବନାର ମିଳନ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ, ଏହା ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଲୋକମାନେ ଏକାଠି ହେବା ପରେ ବିକଶିତ ହୋଇପାରେ, ସାଧାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ସହମତି ଦରକାର, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମ ଆଇପିସି ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ବରଂ ଆଇପିସିର ଧାରା 302/34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପାପରାଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୋଷୀ ଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ଏକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନର ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତହସିଲଦାର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, ଏଆଇଆର୍ (1959) ଏସସି 1012 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 145 ଅନୁଯାୟୀ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଧ୍ୟାନ

ଏହିପରି ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ହୋଇଥିବ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ: "ଉଭୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନର ଅଧିକାର ବିରୋଧାଭାଷ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ।" ତେଣୁ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ବୟାନରୁ ଓହରିଯିବା, ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 145 ର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ ନାହିଁ । ତେବେ, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା କାରଣରୁ ଧାରା 162 ର ଉପଧାରା (2) ରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତରେ ଅଛି:

"ଉପଧାରା (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବୟାନରେ ଧାରା (୧) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବୟାନରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ କହିବାକୁ ବାଦ୍ ଦେବା, ଏକ 'ବିରୋଧାଭାସ ଭାବରେ ଗଣ୍ୟ ହୋଇପାରେ, ଯଦି ସେହି ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିବା କଥାଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେହୁଏ, କୌଣସି ତଥ୍ୟକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ଏକ ବିରୋଧାଭାସ କି ନୁହେଁ, ତାହା ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଘଟଣାକୁ ବିଚାର କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହା ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ ।"

ନଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 10 ସମସ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ତରଫରୁ କଥିତ ଉସକାଇବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ଆହୁରି ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ ପୋଲିସ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଉସକାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଏବଂ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟକୁ ନ କହିବା ଏକ ବଡ଼ ବିରୋଧାଭାସ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ଅଧିକନ୍ତୁ, ସୂଚନାଦାତା ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 କହିଛନ୍ତି ଯେ ରାମନାରାୟଣ ଏବଂ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ହେଉଛି ଏକ କିଲ୍ଲା କିମ୍ବା 1.1/4 କିଲ୍ଲା ।1 କିଲ୍ଲା ଏକ ଏକର ସହିତ ସମାନ ।

ମନୋହରଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ଅସ୍ତ୍ରର ସ୍ୱରୂପକୁ ନେଇ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବୟାନରେ ବିରୋଧାଭାଷ ରହିଛି ।ନଥିରୁ ଆହୁରି ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ହଂସରାଜଙ୍କ ଘର ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ଘର ପାଖାପାଖି ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଛି ।ତେଣୁ, ଏହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ହତ୍ୟା ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦୋଷଯୁକ୍ତ ନରହତ୍ୟା ଅପରାଧରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକ ଦଳଗତଭାବେ ଯିବେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଚିତ୍କାର କରିବେ ।

ଏହା ଆହୁରି ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସାକ୍ଷୀମାନେ ପରସ୍ପର ସହ ସମ୍ପର୍କୀୟ ।ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 5 ହେଉଛନ୍ତି ଆତ୍ମା ରାମଙ୍କ ମାମୁଁ । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ ରାମନାରାୟଣ ଗୋପାଳଙ୍କ ଭିଣୋଇ ।ରାମରତନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ ।ଶଙ୍କର ଏବଂ ମଣିରାମ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ଭାଇ ।ସୁଭାଷ ଏବଂ ମନୋହର ଆଦି ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଅଭିଯୁକ୍ତ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ପୁତୁରା । ଅଭିଯୁକ୍ତ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ସହ ମଣିରାମ ଏବଂ ଶଙ୍କରଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-୫ ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୁକ୍ତ ରାମ ନାରାୟଣଙ୍କ ଘର ହଂସରାଜଙ୍କ ଘରଠାରୁ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ରହିଛି, ଯାହା ତାଙ୍କ ଘରଠାରୁ ତିନି ବିଘା ଦୂରରେ ରହିଛି । ଦୂରତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-୫ ଅନୁଯାୟୀ, ମୃତ ରାମକୁମାରଙ୍କ ଘର ତାଙ୍କ ଘରର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଥିଲା, ଯାହା ପାଞ୍ଚ ବିଘା ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ତେଣୁ, ଏହି ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି କିପରି ଦେଖାଯାଇପାରିବ ।

ତେଣୁ, ଯେପରି ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗ କେଆଯାଇଛି, ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ସେପରି ଆଚରଣ କରିବେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ରାମରତନର ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ପ୍ରାଚୀର ପଛପଟେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଶଙ୍କରଲାଲ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ରାମକୁମାରଙ୍କ ଉପରକୁ ଗୁଳି ଚଳାଇଥିଲେ, ତାହାର ଉଚ୍ଚତା ପାଖାପାଖି 6-7 ଫୁଟ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଶଙ୍କରଲାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଗୁଳି ଚାଳନାକୁ ଦେଖିବା କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 10 ବ୍ରିଜଲାଲ କହିଥିଲେ ଯେ ଶଙ୍କରଲାଲ ଯେତେବେଳେ ହଂସରାଜଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନଥିଲା ଏବଂ ଗୁଳି ଶବ୍ଦ ଶୁଣିବା ପରେ ହିଁ ସେ ସନ୍ଦେହ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗଠନ ବିଷୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଆମ ମନରେ ଏକ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ଏତଲାରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଭୟ ରାମକୁମାର ଏବଂ ରାମରତନ, ରାମରତନଙ୍କ ଘରୁ ସୂଚନାଦାତାଙ୍କ ଭିଣୋଇ ରାମନାରାୟଣଙ୍କ ଘରକୁ ଆସୁଥିଲେ, ଯାହା ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତର ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ରାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।ତେବେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ରାମରତନ ଏବଂ ରାମକୁମାର, ଦୂରରେ ଥିବା ରାମକୁମାରଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲେ ।

ଅଧିକନ୍ତୁ, ତିନୋଟି ଖୋକା ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ଡବ୍ଲୁ /1 ଏବଂ ଡବ୍ଲୁ /2 ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଛି ଯାହା 12-ବୋର ଏସବିବିଏଲ ବନ୍ଧୁକରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇଥିବା କୁହାଯାଇଛି । ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଓ ଗୁଳିଚାଳନା ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଏସବିବିଏଲ୍ ବନ୍ଧୁକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁକରୁ ଗୁଳି ଚାଳନା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହିତ ବିଚାରକୁ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 148 ଏବଂ ଧାରା 302/149 ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧର ଅଭିଯୋଗରୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି; ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ କି ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଆଇପିସିର ଧାରା 302/149 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ କି ନୁହଁନ୍ତି ।

ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଅଧସ୍ତନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଏହିପରି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମତ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଅଟେ । (*ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରାଜା ରାମ*, [2003] ୪ ଏସସିସି 180 ଏବଂ *ଚାଣକ୍ୟ ଧିବର (ମୃତ) ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ*, (2003) 10 ସ୍କେଲ ୪83 ମାମଲା ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଆମେ ଏଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୋଜନର ମାମଲାରେ କିଛି ଅସଙ୍ଗତି ଦର୍ଶାଇଛୁ, କେବଳ ନିଜକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଯେ, ଏହି ଘଟଣାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସନ୍ଦେହଜନକ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମତ ଅଟେ । ଥରେ ଯଦି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ କି କିଛି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକ ସନ୍ଦେହଜନକ, ତେବେ ଆମ ମତରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ସେହି ସମାନ ଘଟଣାରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିବାର ସୁଯୋଗ ଥାଏ । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଶଙ୍କରଲାଲ ଏବଂ ମଣିରାମଙ୍କୁ ଧାରା 302/34 ଅନୁଯାୟୀ କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ଥିବାର ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ନଥିରେ କିଛି ନାହିଁ । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହେବାର ରାୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ନୂତନ ମାମଲା ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି ନାହିଁ । ଯଦି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରେ, ତେବେ ଆମ ମତରେ, ଉକ୍ତ ରାୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଉଚିତ ହେବ ନାହିଁ । (ବାଛୁ ନାରାୟଣ ସିଂହ ବନାମ ନରେଶ ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (2003) 10 ସ୍କେଲ 932 ଏବଂ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମବାବୁ ଖାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (2004) 1 ସ୍କେଲ 11 ମାମଲା ଦେଖନ୍ତୁ) ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଏମ୍. ପି. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।